

Opinió ESCRIPTOR - 14 març 2025 2.00 h

TRIBUNA

La conversa dels ocells

La conversa dels ocells ■ LLUÍS ROMERO.

JORDI LLAVINA - ESCRIPTOR

Una de les moltes paraules que, al llarg dels anys, he après de l'escriptor i amic dilecte Joan Rendé és *francesilla*, que el diccionari defineix així, en segona accepció: “Allò que hom fa fora de l’acostumat i que implica una despesa extraordinària, no molt considerable, però.” L’últim objecte del desig i motiu de la meva francesilla té nom i ombra de poeta: J.V. Foix. Fa un mes i mig, vaig trobar en una llibreria virtual la cobejada primera edició de *Sol, i de dol* (llibre publicat per L’Amic de les Arts el 1947, però amb un peu d’impremta que en canvia l’any, 1936, per esquivar la censura). I ara fa encara no una setmana, en una llibreria de vell de Reus, vaig adquirir l’edició de les *Obres poètiques* del sarrianenc publicades per Nauta el 1964.

“Hi ha etapes de la vida en què les lectures que fem, no se sap per què, no tenen la capacitat d’entusiasmar-nos; i, en canvi, hi ha altres èpoques en què vivim amb tota la intensitat evocadora la meravella d’aquest plaer de llegir

El lector habitual, el vocacional, segur que ha experimentat algun cop això que explicaré tot seguit: hi ha etapes de la vida en què les lectures que fem –sovint, més d’una alhora–, no se sap per què, no tenen la capacitat d’entusiasmar-nos, no n’hi ha cap que ens faci fatigar amb llapis els marges blancs de les pàgines; i, en canvi, hi ha altres èpoques en què vivim amb tota la intensitat evocadora la meravella d’aquest plaer de llegir, que és un dels més complets que conec. I no sols això: hi ha cops en què les lectures que ens acompanyen durant uns quants dies sembla que s’hagin alineat com els astres, com si hi hagués uns fils subtils que les trenessin en la consecució d’un sentit molt fondo. Doncs bé, és això últim el que m’ha passat recentment.

He llegit tres títols magnífics, i tenia la sensació que, entre tots tres, hi havia com una mena de conxorxa en pro d’un sentit compartit. El primer és la novel·la *Els ocells*, del noruec Tarjei Vesaas, traduïda per Carolina Moreno (Club Editor); el segon, la traducció catalana dels tres poemes místics de Joan de la Creu que ens acaba d’oferir Pere Lluís Font sota el títol de *Poemes essencials* (Fragmenta); i el tercer, *La conversa dels ocells. Les set valls*, de Farid ud-Din Attar, que ha traduït Carles Duarte (Tres Portals).

La novel·la de Tarjei Vesaas, publicada originàriament el 1957, ens presenta una parella de germans que viuen en un lloc més aviat solitari, als afores d’un poble, a la riba d’un llac. Ella tot el dia teixeix: fa jerseis. El xicot, en Mattis, passa per ser algú una mica aturat, i, de fet, se’l coneix amb el malnom de Talòs. Però aquest personatge de tarannà càndid mostra una sensibilitat prodigiosa, i fins sembla que a vegades tingui el do de la profecia. Tot farà un tomb en la seva vida –i, de retruc, en la de la seva germana– quan en Mattis contempli el vol nupcial d’una becada. És un text molt potent, bellíssim, una de les lliçons del qual és que, per més bona voluntat que hi posem, hi ha forces que ens depassen i que, a més, poden arribar a governar la nostra existència. La història té un biaix sapiencial. En aquest article, no comentaré els poemes de Joan de la Creu. Però, tant en els versos del castellà com en els del persa Attar, l’amor és el motor generador. I per a tots dos poetes la sensualitat és imperiosa, cosa que ens permet afirmar que un gran poema d’amor místic és, per damunt de tot, un gran poema d’amor.

‘La conversa dels ocells. Les set valls’ ha constituït, per a qui signa, un felix descobriment. Aquest és un llibre de llibres, o, més ben dit, un poema ple d’històries, perquè aquí dins hi ha una infinitat de relats i una munió de moralitats profitoses. Una obra literària –com afirma Carles Duarte, que hi ha firmat una feina admirable– “que es mou entre la filosofia, la fe i la poesia”. La puput és l’ocell que guiarà la volada cap al Simurgh, l’au mitològica que encarna la memòria i la saviesa. Les set valls del títol corresponen a les del Desig, l’Amor, el Coneixement, el Desarrelament i la Plenitud, la Unicitat, la Perplexitat i la Pobresa i l’Aniquilació. “Cal en el desig fer sempre de la vida un do”: quantes veritats lapidàries fetes vers! A “la vall de l’Amor / qui l’ateny, en el foc queda immers”. El poema descriu un viatge de desarrelament, de purificació, de despreniment. L’Amor –hi llegim– ens reclama que estiguem sempre desperts: “L’amant hauria de dormir sols en la seva mortalla”. Quin vers tan revelador! Com que solem llegir influïts per les pròpies circumstàncies, de totes les valls, la que m’ha fet més impressió és la de la Perplexitat. Potser, entre altres qüestions, per la història que ens relata el terrible engany amb què el seguici d’una bella princesa va involucrar l’esclau més bell de la cort, per tal que els dos amants es poguessin trobar. Un llibre d’una estremidora bellesa!

JORDI LLAVINA

ALTRES ARTICLES DE L'AUTOR

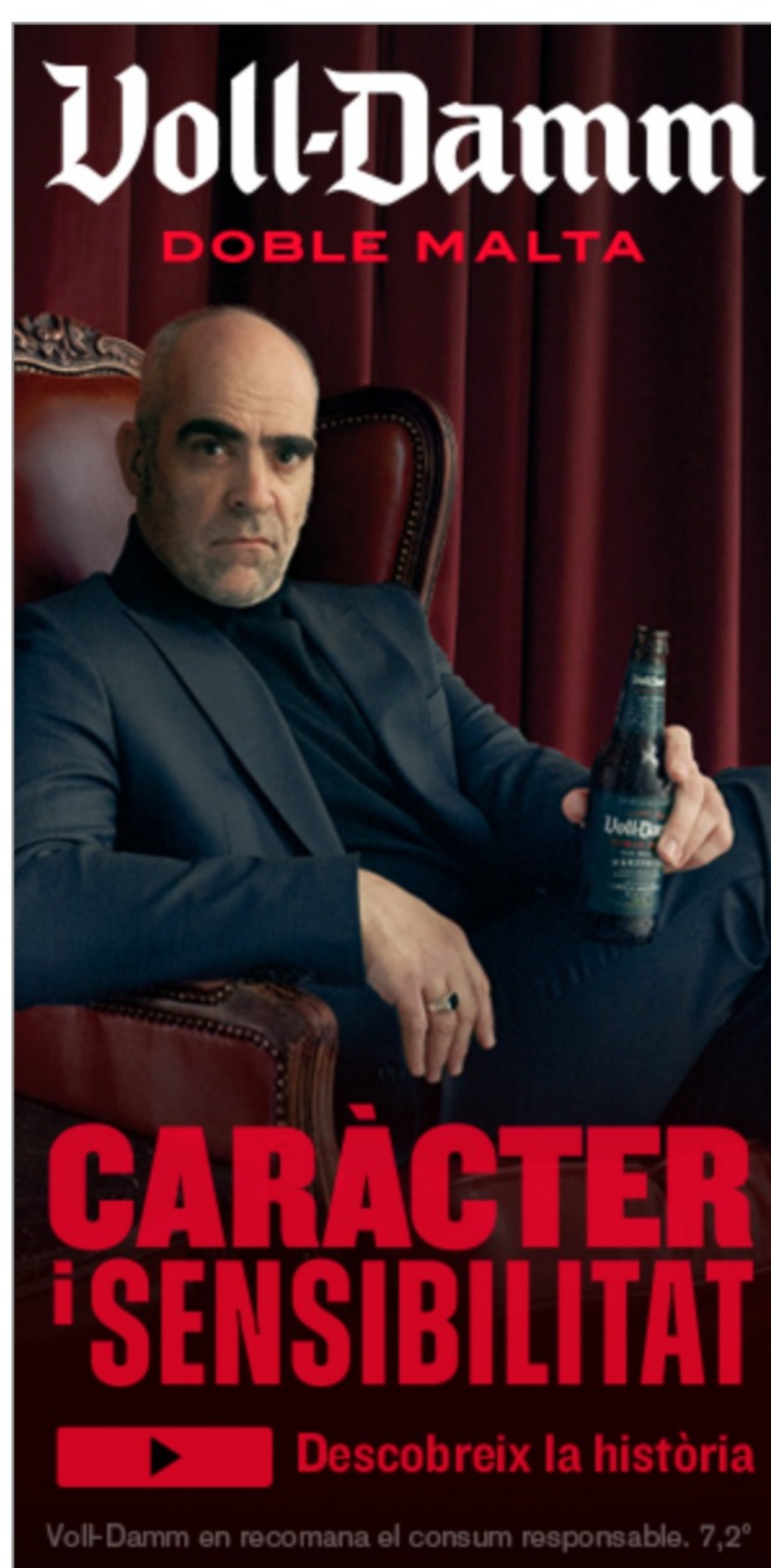
Aquest article no és casa

Meditació d’inici d’any

MÉS ARTICLES →

PUBLICITAT

PUBLICITAT

ENLLAÇOS RELACIONATS

CANAL: OPINIÓ - TRIBUNA

PUBLICAT A

EL PUNT AVUI. GIRONA

14-03-2025, Pàgina 19

EL PUNT AVUI. NACIONAL

14-03-2025, Pàgina 19

MÉS LLEGIDES

- Mor als 53 anys Lluïsa Mora, directora del documental ‘El último tabú’
- Destituïts la directora i el subdirector de la DGAIA
- Mor Andrés Ortega, icona de l’oci nocturn a Sabadell
- Un nou tram de via verda uneix Girona i Sant Gregori
- Mor Joan Aguilera, un dels grans tennistes catalans dels anys vuitanta
- Espero fiscal assegut
- Projecten un nou parc lúdic de més de 800 m²
- Plural com la vida
- Destrosses en una vintena de tombes del cementiri vell
- Mor Antoni Sazatornil, mestre dels pessebrers